

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS ĮSTATYMO NR. IX-1672 1, 2, 4, 15, 46,
47 STRAIPSNIŲ, V¹ SKYRIAUS PAVADINIMO, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 38³ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Papildyti 1 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) skaitmeninių darbo platformų pareigas imtis proporcingų ir konkrečių priemonių, skirtų savarankiškai dirbantiems asmenims, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 5 straipsnio 1 punkte, (toliau – savarankiškai dirbantis asmuo), vykdančioms savarankišką veiklą per skaitmeninę darbo platformą, apsaugoti nuo rizikos jų saugai ir sveikatai, kylančios tokios veiklos metu.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbuotojas – kaip nustatyta Darbo kodekso 21 straipsnio 2 dalyje. Šiame Įstatyme darbuotoju taip pat yra laikomas asmuo, dirbantis kitų darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu pagal ~~Lietuvos Respublikos užimtumo~~ **Užimtumo** įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, ir asmuo, kuris vykdo neatlygintą veiklą pagal Užimtumo įstatymo 9 straipsnį.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 33 dalį ir ją išdėstyti taip:

„33. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančiame Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančiame Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančiame Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB, su visais pakeitimais, **Lietuvos Respublikos darbo kodekse**, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir ~~Lietuvos Respublikos užimtumo~~ **Užimtumo** įstatyme.“

3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šis Įstatymas taikomas bet kuriai veiklai, įskaitant veiklą, vykdomą laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava, atsižvelgiant į šio straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytus šio Įstatymo taikymo ypatumus. Šio Įstatymo 15 ir 46 straipsnių nuostatos taikomos statytojams (užsakovams), taip pat statinio projektavimo valdytojams ir (ar) statinio statybos valdytojams, jeigu statytojas (užsakovas), kaip įgaliotojas, pavedimo sutartimi nustatė įgaliotiniui – statinio projektavimo valdytojui ar statinio statybos valdytojui – vykdyti šio Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje statytojui (užsakovui) nustatytas pareigas. **Šio Įstatymo 38³ straipsnio 1–5, 8 ir 9 dalių nuostatos taikomos skaitmeninių darbo platformų veiklai.**

2. Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Savarankiškai dirbančiam asmeniui, ~~kaip ši sąvoka apibrėžta Užimtumo įstatyme 5 straipsnio 1 punkte vykdančiam savarankišką veiklą statybvietėje~~, *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies, 16 straipsnio, 25 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 28 straipsnio 2 dalies, 30 straipsnio ir 33 straipsnio 1 dalies 1–6 punktų nuostatos.“

4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Statybvietės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir aplinkos ministro patvirtintuose Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietei nustatomi statinio techniniame projekte, vadovaujantis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatais ir atitinkamais statybos techniniais reglamentais. Statybos darbų technologijos projekte numatomos konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu. Jeigu projektuojant arba statant statinį dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, statytojas (užsakovas) ar šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju statinio projektavimo valdytojas arba statinio statybos valdytojas Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose nustatyta tvarka privalo paskirti vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius ir užtikrinti, kad būtų vykdomos jų pareigos ir įgyvendinami reikalavimai, nustatyti Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose. Darbdaviai ir savarankiškai dirbantys asmenys, **vykdantys savarankišką veiklą statybvietėje**, privalo atsižvelgti į saugos ir sveikatos koordinatorių nurodymus. **Savarankiškai dirbantys asmenys, vykdantys savarankišką veiklą statybvietėje, įgyja žinių, kaip saugiai dirbti statybvietėse, vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka.**“

5 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Statybvietės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir aplinkos ministro patvirtintuose Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietei nustatomi statinio techniniame projekte, vadovaujantis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatais ir atitinkamais statybos techniniais reglamentais. Statybos darbų technologijos projekte numatomos konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu. Jeigu projektuojant arba statant statinį dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, statytojas (užsakovas) ar šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju statinio projektavimo valdytojas arba statinio statybos valdytojas Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose nustatyta tvarka privalo paskirti vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius ir užtikrinti, kad būtų vykdomos jų pareigos ir įgyvendinami reikalavimai, nustatyti Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose. Darbdaviai ir savarankiškai dirbantys asmenys, vykdantys savarankišką veiklą statybvietėje, privalo atsižvelgti į saugos ir sveikatos koordinatorių nurodymus. Savarankiškai dirbantys asmenys, vykdantys savarankišką veiklą statybvietėje, **įgyja turi būti įgiję** žinių, kaip saugiai dirbti statybvietėse, vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. V¹ skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti V¹ skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„V¹ SKYRIUS

**DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ NUOTOLINĮ DARBĄ, IR LAIKINŲJŲ DARBUOTOJŲ SAUGA,
DARBUOTOJŲ, ATLIEKANČIŲ DARBĄ SKAITMENINĖJE DARBO PLATFORMOJE,
DARBUOTOJŲ, KURIŲ DARBAS ORGANIZUOJAMAS NAUDOJANT
AUTOMATIZUOTAS STEBĖSENOS SISTEMAS AR AUTOMATIZUOTAS SPRENDIMŲ
PRIĖMIMO SISTEMAS, SAVARANKIŠKAI DIRBANČIŲ ASMENŲ, VYKLANČIŲ
SAVARANKIŠKĄ VEIKLĄ PER SKAITMENINĘ DARBO PLATFORMĄ, SAUGA IR
SVEIKATA“.**

7 straipsnis. Įstatymo papildymas 38³ straipsniu

Papildyti Įstatymo V¹ skyrių 38³ straipsniu:

„38³ straipsnis. Darbuotojų, atliekančių darbą skaitmeninėje darbo platformoje, darbuotojų, kurių darbas organizuojamas naudojant automatizuotas stebėsenos sistemas ar automatizuotas sprendimų priėmimo sistemas, savarankiškai dirbančių asmenų, vykdančių savarankišką veiklą per skaitmeninę darbo platformą, sauga ir sveikata

1. Darbuotojams, atliekantiems darbą skaitmeninėje darbo platformoje, (toliau – platformos darbuotojas) taikomi šio Įstatymo ir kitų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimai. Taip pat skaitmeninė darbo platforma, kiek tai susiję su platformos darbuotojais:

1) įvertina automatizuotų stebėsenos sistemų ir automatizuotų sprendimų priėmimo sistemų keliamą riziką platformos darbuotojų saugai ir sveikatai, visų pirma, kiek tai susiję su galimais nelaimingais atsitikimais darbe, psichosocialiniais ir ergonominiais rizikos veiksniais;

2) įvertina, ar šios dalies 1 punkte nurodytų sistemų apsaugos priemonės yra tinkamos atsižvelgiant į nustatytą riziką konkrečios pobūdžio darbo aplinkoje;

3) imasi tinkamų prevencinių ir apsaugos priemonių.

2. Skaitmeninė darbo platforma, kiek tai susiję su šio straipsnio 1 dalyje nustatytais reikalavimais, užtikrina veiksmingą platformos darbuotojų ir (arba) jų atstovų informavimą ir konsultavimą su jais bei jų dalyvavimą pagal šio Įstatymo 13, 25, 27, 30, 34 straipsnius.

3. Skaitmeninė darbo platforma automatizuotas stebėsenos sistemas ar automatizuotas sprendimų priėmimo sistemas naudoja taip, kad nebūtų daromas netinkamas spaudimas platformos darbuotojams, pavyzdžiui, jiems keliami pernelyg dideli arba nepagrįsti reikalavimai, ir kad kitu būdu nekiltų rizika platformos darbuotojų saugai ir fizinei bei psichikos sveikatai.

4. Šio straipsnio 1–3 dalys taip pat taikomos tais atvejais, kai skaitmeninė darbo platforma naudoja kitas automatizuotas sistemas, kuriomis priimami ar joms padedant priimami sprendimai, kurie bet kuriuo būdu daro poveikį platformos darbuotojams, ir kurios nėra automatizuotos sprendimų priėmimo sistemos.

5. Siekdama užtikrinti platformos darbuotojų saugą ir sveikatą, be kita ko, nuo smurto ir priekabiavimo, skaitmeninė darbo platforma imasi prevencinių priemonių, be kita ko, nustatydamas veiksmingą (-us) pranešimų apie grėsmes platformos darbuotojų saugai ir sveikatai, įskaitant smurtą ir priekabiavimą, teikimo kanalą (-us).

6. Kai platformos darbuotojų darbdavys yra skaitmeninės darbo platformos tarpininkas, skaitmeninė darbo platforma bendradarbiauja su skaitmeninės darbo platformos tarpininku ir teikia jam informaciją, susijusią su šio straipsnio 1–5 dalyse nustatytais reikalavimais, kuri reikalinga platformos darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

7. Darbdaviui atstovaujantis asmuo, kuris organizuoja darbuotojų darbą ne per skaitmeninę darbo platformą, tačiau naudodamas automatizuotą (-as) stebėsenos sistemą (-as) ir (ar) automatizuotą (-as) sprendimų priėmimo sistemą (-as) ir (ar) automatizuotą (-as) sistemą (-as), kuria (-iomis) priimami ar joms padedant priimami sprendimai, kurie bet kuriuo būdu daro poveikį jo darbuotojams, atitinkamai *mutatis mutandis* taiko šio straipsnio 1–5 dalių nuostatas.

8. Skaitmeninė darbo platforma savarankiškai dirbantiems asmenims, vykdančioms savarankišką veiklą per šią skaitmeninę darbo platformą, *mutatis mutandis* taiko šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktų, 3–5 dalių nuostatas ir pateikia savarankiškai dirbantiems asmenims informaciją, prieš jiems pradedant darbą per skaitmeninę darbo platformą ir kaskart atnaujinus informaciją, kai tai turi įtakos savarankiškai dirbančių asmenų saugai ir sveikatai, apie:

1) nustatytą automatizuotų sistemų keliamą riziką savarankiškai dirbančių asmenų saugai ir sveikatai;

2) prevencines ir apsaugos priemones, kurių ėmėsi skaitmeninė darbo platforma pagal šios dalies 1 punktą nustatytai rizikai šalinti ar mažinti;

3) rekomenduojamas prevencines ir apsaugos priemones, kurių galėtų imtis savarankiškai dirbantys asmenys, vykdydami veiklą per skaitmeninę darbo platformą, savo saugai užtikrinti ir sveikatai apsaugoti, kiek tai susiję su pagal šios dalies 1 punktą nustatyta automatizuotų sistemų keliamą riziką;

4) pranešimų apie grėsmes savarankiškai dirbančių asmenų saugai ir sveikatai, įskaitant smurtą ir priekabiavimą, teikimo kanalą.

9. Jeigu skaitmeninė darbo platforma tiekia savarankiškai dirbantiems asmenims darbo arba asmenines apsaugos priemones, skirtas naudoti jų veiklos per skaitmeninę darbo platformą metu, neatsižvelgiant į tai, ar priemonė tiekama už atlygį ar ne, ji įvertina tokios priemonės keliamą riziką asmens saugai ir sveikatai profesionalaus šios priemonės naudojimo vykdančios veiklą per skaitmeninę darbo platformą metu ir kartu su priemone pateikia aiškias, savarankiškai dirbančiam asmeniui suprantama kalba instrukcijas, kaip saugiai ir nepakenkiant savo sveikatai naudoti šią priemonę veiklos metu. Skaitmeninė darbo platforma užtikrina, kad jos tiekiamos asmeninės apsaugos priemonės būtų tinkamos savarankiškai dirbantiems asmenims apsisaugoti nuo jų veiklos per skaitmeninę darbo platformą metu kylančių rizikos veiksnių ir (ar) pavojų.“

8 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 46 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Darbdavių, **laikinojo darbo naudotojų**, darbuotojų, statytojų (užsakovų), statinio projektavimo valdytojų, statinio statybos valdytojų, saugos ir sveikatos koordinatorių atsakomybė“.

2. Pakeisti 46 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Darbdaviui atstovaujantis asmuo ar darbdavio įgaliotas asmuo, **laikinojo darbo naudotojo teisėtas atstovas ar laikinojo darbo naudotojo įgaliotas asmuo**, kuris savo veikimu ar neveikimu pažeidė darbuotojų saugos ir sveikatos norminius teisės aktus ir tuo neužtikrino saugių ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų, atsako ~~įstatymų~~ Lietuvos Respublikos administracinių nusizengimų kodekso ir kitų teisės aktų, reguliuojančių šioje dalyje nurodytų asmenų

atsakomybę už darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus, nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Darbuotojų saugos ir sveikatos kontrolė

Kaip įmonėse, **statybvietėse, taip pat organizuojant darbą per skaitmenines darbo platformas** laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, kontroliuoja Valstybinė darbo inspekcija.“

10 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo priedą 8 punktu:

„8. 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2831 dėl darbo platformoje sąlygų gerinimo.“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, šio įstatymo 5 ir 8 straipsnius, įsigalioja 2026 m. gruodžio 2 d.

2. Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2027 m. gegužės 1 d.

3. Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius iki 2026 m. gruodžio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą.

4. Šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies nuostata, kad savarankiškai dirbantys asmenys, vykdanys savarankišką veiklą statybvietėje, turi būti įgiję žinių, kaip saugiai dirbti statybvietėse, nuo 2027 m. gegužės 1 d. taikoma visiems savarankiškai dirbantiems asmenims, neatsižvelgiant į tai, kada savarankiškai dirbantis asmuo pradėjo vykdyti savarankišką veiklą statybvietėje.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas